

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

СТАТИСТИЧНИЙ ЗБІРНИК

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ
ТЕРНОПІЛЬЩИНИ
В 2015 РОЦІ**

ТЕРНОПІЛЬ

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

СТАТИСТИЧНИЙ ЗБІРНИК

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ
ТЕРНОПІЛЬЩИНИ
В 2015 РОЦІ**

ТЕРНОПІЛЬ 2016

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Тернопільській області
Відділ аналізу даних економічної статистики
управління аналізу статистичних даних**

За редакцією Н. С. Дідуник
Відповідальна за випуск Г. Ф. Романик

У статистичному збірнику «Зовнішньоекономічна діяльність Тернопільщини в 2015 році» вміщено дані про обсяги зовнішньої торгівлі товарами і послугами Тернопільської області за 2015р. у порівнянні з 2014р., обсяг прямих іноземних інвестицій у 2015р. Динаміка основних показників наведена за 2010–2015рр. Матеріали представлені у табличному вигляді та графічному зображенні. У кожному розділі вміщено аналітичні матеріали.

Раніше опубліковані дані в окремих випадках уточнені.
Збірник розрахований на широке коло читачів.

**Головне управління статистики
у Тернопільській області**

Адреса: вул. Над Ставом, 10, м. Тернопіль, 46001
Довідки за телефоном: (0352) 52–64–76, 067 351 69 15
Веб-сайт ГУС: <http://www.te.ukrstat.gov.ua>

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник «**Зовнішньоекономічна діяльність Тернопільщини в 2015 році**» містить інформацію про обсяги зовнішньої торгівлі товарами і послугами, обсяги прямих іноземних інвестицій протягом 2010–2014рр. та дані за 2015р. у порівнянні з 2014р. за країнами світу, структурою товарів та послуг, містами і районами області.

Збірник складається з чотирьох розділів, які містять табличний і графічний матеріали, а також аналітичної довідки та окремих методологічних пояснень. Показники, наведені у першому розділі, характеризують зовнішньоекономічну діяльність області, у другому розділі – динаміку зовнішньої торгівлі товарами. У третьому розділі містяться дані щодо динаміки зовнішньої торгівлі області послугами, у четвертому розділі вміщено дані щодо прямих іноземних інвестицій за видами економічної діяльності підприємств та за окремими країнами світу.

Статистична інформація з зовнішньої торгівлі товарами подається на основі розробки даних вантажних митних декларацій, отриманих від митної служби України, з дорахуванням товарів, що не підлягають митному декларуванню (форма державного статистичного спостереження №14–ЗЕЗ (квартальна) «Звіт про придбання (продаж) товарів для забезпечення життєдіяльності транспортних засобів, потреб пасажирів та членів екіпажу»); зовнішньої торгівлі послугами – на основі звітів підприємств та організацій за формою державного статистичного спостереження № 9–ЗЕЗ (квартальна) «Звіт про експорт (імпорт) послуг»; іноземних інвестицій – на основі звітів підприємств та організацій за формою державного статистичного спостереження № 10–ЗЕЗ (квартальна) «Звіт про іноземні інвестиції в Україну».

Крім даних державних статистичних спостережень у збірнику також міститься інформація управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу обласної державної адміністрації.

Раніше опубліковані дані в окремих випадках уточнені, деякі показники за 2015р. є попередніми.

Статистичний збірник призначений для широкого кола користувачів. У разі виникнення питань та пропозицій по дальшому вдосконаленню наповнюваності збірника, просимо звертатися в відділ аналізу даних економічної статистики управління аналізу статистичних даних за телефоном 52 64 76, 067 351 69 15.

При використанні даних статистичного збірника посилання на джерело інформації є обов'язковим.

СКОРОЧЕННЯ

<i>тис.</i> – тисяча	<i>%</i> – відсоток
<i>млн.</i> – мільйон	<i>кг</i> – кілограм
<i>р.</i> – рік	<i>м²</i> – квадратний метр
<i>грн</i> – гривня	<i>м³</i> – кубічний метр
<i>дол.</i> – долар США	<i>шт</i> – штук
<i>в.п.</i> – відсотковий пункт	

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–)	– явищ не було.
Крапки (...)	– відомості відсутні.
Нуль (0; 0,0; –0,0)	– явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами.
Символ (х)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу, або недоцільне.
Символ (... ¹)	– інформація конфіденційна відповідно до Закону України “Про державну статистику.”
“з них”, “у тому числі”	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Мають місце випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку.

Зміст

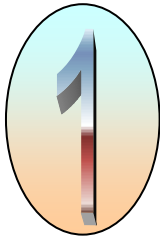
	Стор.
Передмова	3
РОЗДІЛ 1	
<u>Основні напрямки зовнішньоекономічної діяльності</u>	
1.1. Динаміка зовнішньоторговельного обороту області.....	9
1.2. Динаміка коефіцієнту покриття експортом імпорту.....	9
1.3. Динаміка зовнішньої торгівлі області товарами і послугами.....	10
1.4. Окремі показники зовнішньоекономічної діяльності області.....	12
1.5. Кількість країн-партнерів у експорті–імпорті товарів та послуг.....	12
1.6. Ресурсне забезпечення програми міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва області на 2014–2017 роки).....	14
1.7. Показники зовнішньоекономічної діяльності сусідніх областей.....	15
РОЗДІЛ 2	
<u>Зовнішня торгівля товарами</u>	
2.1. Динаміка експорту–імпорту товарів	19
2.2. Зовнішня торгівля товарами за країнами світу.....	20
2.3. Країни-партнери в зовнішній торгівлі товарами за 2015 рік	22
2.4. Основні торгові партнери в експорті товарів.....	25
2.5. Основні торгові партнери в імпорті товарів	25
2.6. Зовнішня торгівля товарами з країнами ЄС.....	26
2.7. Зовнішня торгівля товарами за кварталами 2015 року.....	27
2.8. Експорт–імпорт товарів за кварталами 2014–2015 років.....	31
2.9. Щомісячні обсяги експорту–імпорту товарів у 2015 року.....	32
2.10. Темпи зростання (зниження) експорту–імпорту товарів у 2015 році.....	32
2.11. Зовнішня торгівля товарами у розрізі валют контрактів за 2015 рік.....	33
2.12. Розподіл експорту–імпорту товарів за видами транспортних засобів за 2015 рік.....	33
2.13. Обсяги експорту–імпорту товарів за містами та районами в 2015 році.....	34
2.14. Частка зовнішньої торгівлі товарами міст та районів у 2015 році.....	35
2.15. Динаміка обсягу експорту товарів за містами та районами.....	36
2.16. Динаміка обсягу імпорту товарів за містами та районами.....	37
2.17. Обсяги експорту–імпорту товарів за регіонами України за 2015 рік	38
2.18. Товарна структура експорту–імпорту товарів	39
2.19. Товарна структура окремих груп товарів за країнами світу за 2015 рік.....	43
2.20. Експорт окремих видів товарів.....	72
2.21. Імпорт окремих видів товарів.....	73
2.22. Товарна структура експорту–імпорту за 2015 рік.....	76
2.23. Товарна структура експорту за 2015 рік.....	79
2.24. Товарна структура імпорту за 2015 рік.....	80
2.25. Експорт–імпорт давальницької сировини та готової продукції, що виготовлена з неї за 2015 рік.....	80
2.26. Товарна структура давальницької сировини та готової продукції, що виготовлена з неї за 2015 рік.....	81
2.27. Динаміка розподілу експорту–імпорту за групами товарів.....	83
2.28. Розподіл експорту за групами товарів за містами і районами за 2015 рік.....	84
2.29. Розподіл імпорту за групами товарів за містами і районами за 2015 рік.....	85
РОЗДІЛ 3	
<u>Зовнішня торгівля послугами</u>	
3.1. Динаміка експорту–імпорту послуг.....	89
3.2. Зовнішня торгівля послугами за країнами світу.....	90

3.3. Основні країни-партнери в експорті послуг.....	93
3.4. Основні країни-партнери в імпорті послуг	93
3.5. Динаміка обсягу експорту послуг за містами та районами	94
3.6. Динаміка обсягу імпорту послуг за містами та районами	95
3.7. Темпи росту експорту–імпорту послуг за містами та районами та кількість підприємств, які здійснювали торгівлю зовнішніми послугами за 2015 рік...	96
3.8. Експорт–імпорт послуг за видами послуг (в розрізі країн-партнерів).....	97
3.9. Зовнішня торгівля за видами послуг за 2015 рік.....	103
3.10. Структура експорту послуг за 2015 рік.....	107
3.11. Структура імпорту послуг за 2015 рік.....	107
3.12. Зовнішня торгівля послугами за країнами ЄС	108
3.13. Динаміка експорту–імпорту послуг за країнами ЄС.....	109
3.14. Експорт–імпорт послуг країн ЄС (за видами послуг) за 2015 рік.....	109
3.15. Структура експорту послуг за видами послуг до країн ЄС.....	110
3.16. Структура імпорту послуг за видами послуг з країн ЄС.....	110
3.17. Експорт–імпорт послуг (за валютами контракту) за 2015 рік.....	111
3.18. Обсяги експорту–імпорту послуг за регіонами України.....	112

РОЗДІЛ 4

Іноземні інвестиції

4.1. Прямі іноземні інвестиції в область.....	115
4.2. Динаміка прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) за містами та районами.....	116
4.3. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) на одну особу населення за містами та районами	117
4.4. Темп зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) за містами та районами	118
4.5. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) у найбільш інвестиційно привабливі міста та райони області	118
4.6. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в економіці області за видами економічної діяльності.....	119
Методологічні пояснення.....	121

Основні напрямки зовнішньоекономічної діяльності

Зовнішня торгівля є найбільш розвинутою формою зв'язку між товаровиробниками різних країн і виступає одним із основних показників стану економіки Тернопільщини.

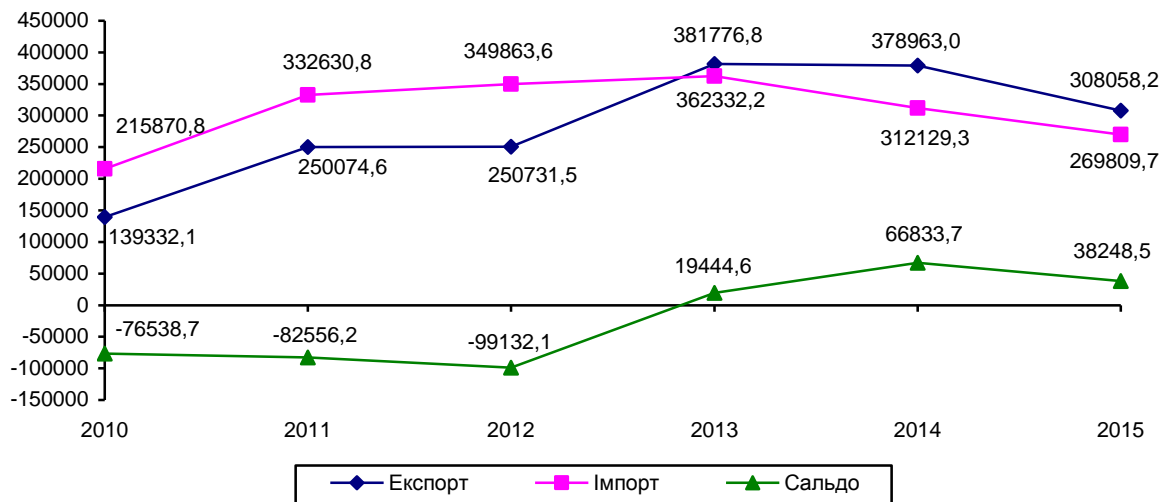
Аналіз результатів зовнішньоекономічної діяльності області свідчить про те, що в 2015р. обсяг експорту товарів та послуг області становив 308058,2 тис.дол. США і зменшився проти 2014р. на 70904,8 тис.дол. або на 18,7%, обсяг імпорту досяг 269809,7 тис.дол. і також зменшився на 42319,6 тис.дол. або на 13,6%.

Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами і послугами склало 38248,5 тис.дол. (за 2014р. також позитивне – 66833,7 млн.дол.).

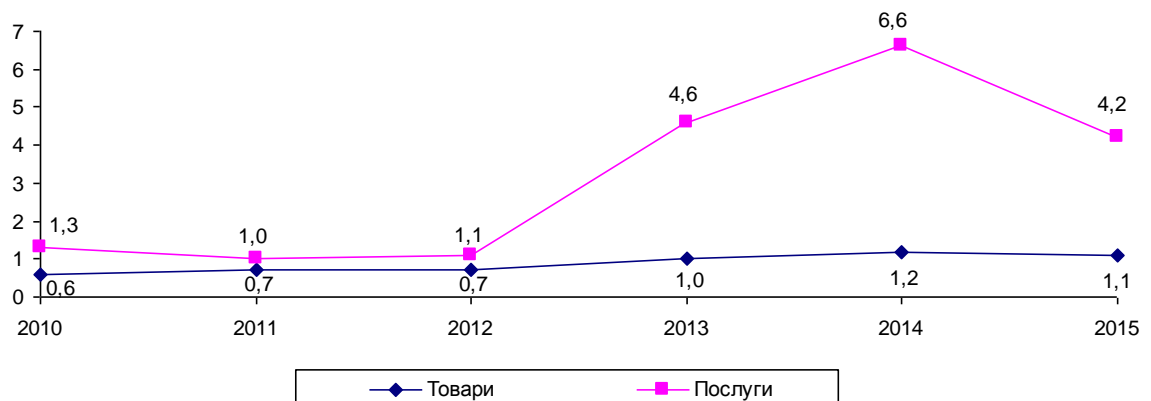
Коефіцієнт покриття імпорту експортом склав 1,14 (за 2014р. – 1,21).

1.1. Динаміка зовнішньоторговельного обороту області

(тис.дол. США)

1.2. Динаміка коефіцієнту покриття експортом імпорту

1.3. Динаміка зовнішньої торгівлі області товарами і послугами*(тис.дол. США)*

	Експорт	Імпорт	Сальдо
2010			
Товари та послуги	139332,1	215870,8	-76538,7
Товари	131410,5	209776,6	-78366,1
Послуги	7921,6	6094,2	1827,4
<i>у т.ч. країни ЄС</i>			
Товари та послуги	96528,0	181500,7	-84972,7
Товари	89920,8	175953,9	-86033,1
Послуги	6607,2	5546,8	1060,4
2011			
Товари та послуги	250074,6	332630,8	-82556,2
Товари	241428,1	324113,6	-82685,5
Послуги	8646,5	8517,2	129,3
<i>у т.ч. країни ЄС</i>			
Товари та послуги	165715,9	272963,4	-107247,5
Товари	158379,3	265423,7	-107044,4
Послуги	7336,6	7539,7	-203,1
2012			
Товари та послуги	250731,5	349863,6	-99132,1
Товари	236871,4	336998,8	-100127,4
Послуги	13860,1	12864,8	995,3
<i>у т.ч. країни ЄС</i>			
Товари та послуги	150036,1	258438,7	-108402,6
Товари	140214,0	247008,2	-106794,2
Послуги	9822,1	11430,5	-1608,4
2013			
Товари та послуги ¹	381776,8	362332,2	19444,6
Товари	365085,6	349698,6	15387,0
Послуги	58319,9	12633,6	45686,3
з них послуги з переробки давальницької сировини	41628,7	–	41628,7
<i>у т.ч. країни ЄС</i>			
Товари та послуги ¹	260778,2	312659,9	-51881,7
Товари	250297,0	301795,4	-51498,4
Послуги	51152,2	10864,5	40287,7
з них послуги з переробки давальницької сировини	40671,0	–	40671,0

Продовження табл. 1.3

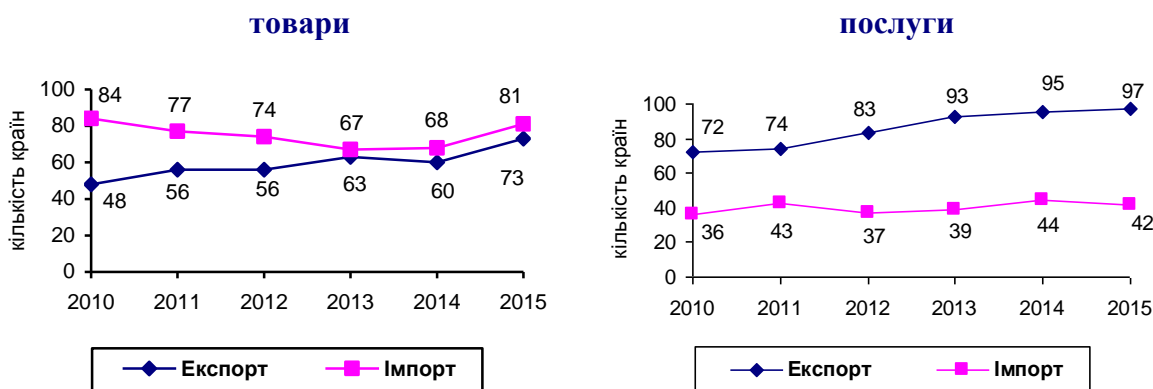
	Експорт	Імпорт	Сальдо
2014			
Товари та послуги ¹	378963,0	312129,3	66833,7
Товари	358973,9	303686,3	55287,6
Послуги	55888,1	8467,8	47420,3
з них послуги з переробки давальницької сировини <i>у т.ч. країни ЄС</i>	35899,0	24,8	35874,2
Товари та послуги ¹	262962,2	266129,4	-3167,2
Товари	251489,3	258691,4	-7202,1
Послуги	46435,1	7459,4	38975,7
з них послуги з переробки давальницької сировини	34962,2	21,4	34940,8
2015			
Товари та послуги ¹	308058,2	269809,7	38248,5
Товари	290982,8	259432,7	31550,1
Послуги	43475,6	10392,7	33082,9
з них послуги з переробки давальницької сировини <i>у т.ч. країни ЄС</i>	26400,2	15,7	26384,5
Товари та послуги ¹	217638,1	218043,0	-404,9
Товари	207679,5	210257,2	-2577,7
Послуги	35557,0	7799,4	27757,6
з них послуги з переробки давальницької сировини	25598,4	13,6	25584,8

¹ Для уникнення подвійного обліку загальні обсяги товарів та послуг розраховані за формулою: усього (товари і послуги) = товари + послуги – вартість послуг з переробки давальницької сировини.

1.4. Окремі показники зовнішньоекономічної діяльності області

	Експорт		Імпорт	
	2014	2015	2014	2015
Товари та послуги¹, тис.дол.	378963,0	308058,2	312129,3	269809,7
у томв числі				
питома вага товарів у загальному обсязі, %	94,7	94,5	97,3	96,2
питома вага послуг у загальному обсязі, %	5,3	5,5	2,7	3,8
Товари				
Кількість підприємств, що здійснюють зовнішню торгівлю товарами, одиниць	162	177	258	264
Кількість країн-партнерів, одиниць	60	73	68	81
Обсяги товарів, тис.дол.	358973,9	290982,8	303686,3	259432,7
з них				
країни ЄС, тис.дол.	251489,3	207679,5	258691,4	210257,2
питома вага у загальному обсязі, %	70,1	71,4	85,2	81,0
Давальницька сировина, тис.дол.	–	–	148975,3	118226,4
питома вага у загальному обсязі, %	–	–	49,1	45,6
Продукція, що виготовлена з давальницької сировини, тис.дол.	177609,8	140142,4	–	–
питома вага у загальному обсязі, %	49,5	48,2	–	–
Послуги				
Кількість підприємств, що здійснюють зовнішню торгівлю послугами, одиниць	43	45	59	56
Кількість країн-партнерів, одиниць	95	97	44	42
Обсяги послуг, тис.дол.	55888,1	43475,6	8467,8	10392,7
з них				
країни ЄС, тис.дол.	46435,1	35557,0	7459,4	7799,4
питома вага у загальному обсязі, %	83,1	81,8	88,1	75,0

1.5. Кількість країн-партнерів у експорті-імпорті товарів та послуг

¹ Див. виноску до табл. 1.3

ПРОГРАМА **міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва** **Тернопільської області на 2014–2017 роки¹**

Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована програма

Розвиток міжнародного регіонального та, зокрема, економічного співробітництва області є складовою основ формування зовнішньополітичного курсу та зовнішньоекономічної політики держави. У цьому контексті питання розширення географії міжрегіональних зв'язків кожної області України з адміністративно – територіальними одиницями іноземних держав, побудованій на багатовекторній основі, ефективне управління міграційними процесами, захист прав трудових мігрантів та членів їх сімей для України постійно є актуальним. Зазначені напрямки не фінансуються з державного бюджету, а тому потребують підтримки на місцевому рівні.

Налагоджені міжнародні відносини забезпечують нові трансформування національних економічних процесів у впливову світову економіку, забезпечуючи конкурентоздатність у зовнішній торгівлі, створюючи підґрунтя для пожвавлення інвестиційних процесів, і, таким чином, виступають одним із найважливіших чинників успішного стратегічного розвитку як країни в цілому, так і окремого її регіону. Тоді розвиток регіональних зовнішніх зв'язків відіграє роль сполучної ланки між місцевою, національною і світовою економікою.

Успішна реалізація стратегії зовнішньополітичного компоненту України – входження до європейської спільноти та євроатлантичної інтеграції – є прямо залежною від такого прагнення кожного окремого громадянина, усвідомлення ним переваг трансформації держави загалом у глобальні світові структури. Тому об'єктивна суспільна поінформованість на регіональному рівні щодо позитивних наслідків приєднання України до Європейського Співтовариства у політичному, економічному, правовому та безпековому аспектах впливатиме на визначення подальшого стратегічного шляху розвитку держави.

Визначення мети програми

Метою програми є забезпечення реалізації в області зовнішньополітичного курсу України та зовнішньоекономічної політики держави в контексті інтеграції в систему світогосподарських зв'язків, що відповідає пріоритетним напрямкам розвитку області та основним завданням Стратегії розвитку Тернопільської області до 2020р.

Перелік завдань та результативні показники програми

Основними завданнями програми є:

– розширення міжрегіонального співробітництва області з адміністративно-територіальними утвореннями іноземних країн – партнерами економічної та культурної співпраці області;

¹ За даними Управління зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності департаменту економічного розвитку, інвестиційної діяльності та міжнародного співробітництва обласної державної адміністрації

- реалізація на території області державної політики щодо інтеграції України до глобальних світових структур;
- активізація участі області в програмах прикордонного співробітництва України;
- поглиблення зовнішньоекономічного співробітництва області;
- підвищення позитивного іміджу держави на світовій арені;
- мінімізація негативних і максимізація позитивних результатів трудової міграції.

Передбачається, що одним з очікуваних результатів реалізації завдань програми стане суттєва активізація зовнішньоекономічного співробітництва області, в т.ч. з країнами – партнерами області по міжрегіональному співробітництву, зокрема: збільшення обсягів іноземних інвестицій та зростання зовнішньоторговельного обороту області в розмірі понад 100 млн.дол. та понад 700 млн.дол. відповідно.

Для вирішення окремих питань міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва області програмою визначено ряд заходів, реалізація яких не потребує фінансування.

1.6. Ресурсне забезпечення програми міжрегіонального та зовнішньоекономічного співробітництва області на 2014–2017 роки¹

(тис.грн.)

Обсяги коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2014	2015	2016	2017	Усього витрат на виконання програми
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	1128,0	1313,0	1285,0	1330,0	5056,0
обласний бюджет	1068,0	1253,0	1225,0	1270,0	4816,0
Районні, міські бюджети міст Тернополя і Чорткова	–	–	–	–	–
бюджети сіл, селищ, міст	–	–	–	–	–
кошти небюджетних джерел	60,0	60,0	60,0	60,0	240,0

1.7. Показники зовнішньоекономічної діяльності сусідніх областей

(тис.дол. США)

	2014	2015
--	------	------

¹ Див. виноски на стор. 13

	експорт	імпорт	експорт	імпорт
Тернопільська область				
– товари	365085,6	349698,6	290 982,8	259 432,7
на одну особу (дол.)	339,5	325,2	272,5	243,0
– послуги	58319,9	12633,6	43475,6	10392,7
на одну особу (дол.)	54,2	11,7	40,7	9,7
Івано–Франківська область				
– товари	471719,9	578255,3	373 000,4	294 496,8
на одну особу (дол.)	341,4	418,4	269,8	213,0
– послуги	68451,3	34378,9	45412,8	13221,7
на одну особу (дол.)	49,5	24,9	32,9	9,6
Львівська область				
– товари	1290869,3	2655912,9	1 206 324,8	1 447 944,9
на одну особу (дол.)	508,3	1045,8	475,7	571,0
– послуги	395672,2	113178,0	369661,6	50226,9
на одну особу (дол.)	155,8	44,6	145,8	19,8
Рівненська область				
– товари	482647,9	328077,0	378 286,5	202 338,5
на одну особу (дол.)	416,8	283,3	325,8	174,3
– послуги	65502,2	27916,4	21898,7	15091,4
на одну особу (дол.)	56,6	24,1	18,9	13,0
Хмельницька область				
– товари	488973,2	484306,4	401 620,9	259 270,4
на одну особу (дол.)	373,1	369,6	309,5	200,0
– послуги	40251,2	16556,8	26254,9	8080,5
на одну особу (дол.)	30,7	12,6	20,2	6,2
Чернівецька область				
– товари	125316,4	158104,9	108 294,5	78 384,1
на одну особу (дол.)	138,0	174,2	119,0	86,1
– послуги	17027,1	2407,6	20459,0	1820,2
на одну особу (дол.)	18,8	2,7	22,5	2,0